

การดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริม
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3
The Implementation of Early Intervention Services of the Network
for Enhancing Efficiency of Education Management
of Regional Special Education Center 3

ทิวากร ทองอ่อน¹ สุดาพร ทองสวัสดิ์²
Tiwakorn Tong on, Sudaporn Thongsawat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ประมวลข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำนวน 136 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับที่มีค่าความเชื่อมั่น .968 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ประมวลผลข้อเสนอแนะ พบว่า 3.1) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการสถานศึกษาจำเป็นต้องมีห้องประเมินแรกรับ โดยจัด กิจกรรมลดความเครียดและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กทำให้ เด็กไว้วางใจและแสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาและทำให้ สามารถเก็บข้อมูล

Received: 2023-06-01 Revised: 2023-07-12 Accepted: 2023-07-14

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. Corresponding Author e-mail: Sulaiman885402@gmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Adviser in Educational Program Degree in Educational Administration Hatyai University.

พัฒนาการด้าน พฤติกรรม อารมณ์ได้ดี ยิ่งขึ้น 3.2) การคัดกรองประเภทของความพิการทางการศึกษา ครูผู้สอนต้องใช้แบบคัดกรองประเภทความพิการที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อแยกประเภทความพิการทางการศึกษาของผู้เรียน 3.3) การประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนพิการ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการประชุมกลุ่มย่อย ๆ ระหว่างครูนักสหวิชาชีพ ผู้ปกครองเพื่อวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลพฤติกรรมผู้เรียนพิการและเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการตามวัยกับพัฒนาการของเด็กทั่วไป

คำสำคัญ (Keywords): การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the implementation of early intervention services of the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3, 2) compare the implementation of early intervention services of the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3 varied by genders, ages, education levels, and work experiences; and 3) obtain the suggestions for the implementation of early intervention services of the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3. The sample consisted of 136 teachers across the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3. The instrument was a set of five-point rating scale questionnaires with the reliability at .968. The statistics used to analyze the data included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and f-test. The research revealed that 1) the implementation of early intervention services of the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3 overall was at a high level. 2) The comparison of the implementation of early intervention services of the network for enhancing efficiency of education management of Regional Special Education Center 3 was not different. 3) The suggestions as Collecting the general information on children with disabilities, schools needed to have a preliminary assessment room to organize activities for reducing stress and making familiarity with children; so the children would trust and show their true behavior, leading to collect the data on behavioral and emotional development better. Screening the types of educational disabilities, teachers had to use a suitable disability screening form for learners in order to classify a particular type of educational disability. and Assessing the basic competency of learners with disabilities, school administrators needed to appoint the committee in

a small group meeting between interdisciplinary teachers and parents as to analyze and prepare the behavioral data of learners with disabilities for comparing their development by ages with the development of children in general.

Keywords : Early Intervention Services

บทนำ (Introduction)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้ดำเนินการโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในหลากหลายรูปแบบทั้งการจัดการศึกษาใน ระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาไว้ใน มาตรา 54 ระบุว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, 2560) กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการผลักดัน การสร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ทัวถึง และตอบสนองความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น จึงกำหนดนโยบายสำคัญของกระทรวงไว้ว่าให้เด็กทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาและคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อมุ่งหวังให้ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐที่เน้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาโดยสร้างโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสทุกกลุ่มเข้าถึงการจัดบริการทางการศึกษาโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่ ในการจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษโดยมีสถานศึกษาในสังกัด คือ โรงเรียนการศึกษา สงเคราะห์ โรงเรียนการศึกษาพิเศษ และศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษทุกจังหวัดทั่วประเทศซึ่งมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก อนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดระบบการ เปลี่ยนผ่านสำหรับคนพิการ (Transition) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการเรียนร่วม จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษา รวมถึงการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation : CBR) ด้วยกระบวนการทางการศึกษาเป็น ศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูล สารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนถึงอายุ 18 ปี โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักวิชาชีพและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามรูปแบบ

การให้บริการ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามที่จะระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรก (Early Intervention: EI) เริ่ม 7 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการซัก ประวัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านและการใช้สังคมมิติ ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรอง ประเมินความพิการทางการศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความสามารถพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ขั้นตอนที่ 5 การจัดการให้บริการที่เหมาะสม ขั้นตอนที่ 6 การประเมินความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 7 การนิเทศประเมินผลและการส่งต่อมีกระบวนการพัฒนาตามขั้นตอนเริ่มจากการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน นำจุดเด่น จุดด้อย วางแผนและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) จากนั้นจึงนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจัดทำกำหนดการสอน เมื่อได้กำหนดการสอนซึ่งภายในกำหนดการสอนทำให้ทราบถึงพัฒนาการที่คาดหวังนำพัฒนาการที่คาดหวังมาจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) มีกระบวนการตรวจสอบแผนต่างๆ ผู้บริหารอนุญาตและนำไปสอนหลังจากการนำไปใช้ มีการประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนโดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยาคลินิก นักแก้ไขการพูด ครูการศึกษาพิเศษและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวในภาคเรียนต่อไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558)

การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเด็กพิการ ให้มีพัฒนาการและมีความพร้อมเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และการเตรียมความพร้อมของเด็กพิการ ซึ่งการดำเนินงานยังมีปัญหาในการดำเนินการหลายอย่างสอดคล้องกับ ญานิกา สุพล ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาในการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาด้านการจัดเก็บเอกสารยังไม่เป็นระบบมากที่สุดรองลงมาคือ ข้อมูลเด็กพิการไม่เป็นปัจจุบันและการสำรวจเด็กพิการยังไม่ทั่วถึงตามลำดับ (ญานิกา สุพล, 2554)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์

การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 เพื่อให้การคัดกรองประเภทของความพิการทางการศึกษา เป็นไปในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล และสามารถแยกประเภทความพิการทางการศึกษาของผู้เรียนได้ถูกต้อง รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง เพื่อให้ได้แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้วิธีการสรุปเป็นความเรียง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 210 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 136 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามเกณฑ์สัดส่วนของครูในแต่ละสถานศึกษาทั้ง 5 สถานศึกษาในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเครท ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ใน 7 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC) นำมาทดลองใช้ (Try out) และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ของคอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.968

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามด้วยดัชนีการหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient)
3. นำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้แล้วแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 ใช้สถิติ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t - test) และการทดสอบเอฟ (F - test) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้วิธีการสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายงานข้อ พบว่า การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมและรายงานข้อไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายงานข้อ พบว่า ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการและขั้นตอนการประเมินความสามารถพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประมวลผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 พบว่า

6.1) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีห้องประเมินแรกรับ โดยจัดกิจกรรมลดความเครียดและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กทำให้ เด็กไว้วางใจและแสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาและทำให้ สามารถเก็บข้อมูลพัฒนาการด้าน พฤติกรรม อารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น

6.2) การคัดกรองประเภทของความพิการทางการศึกษา ครูผู้สอนต้องใช้แบบคัดกรองประเภทความพิการที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อแยกประเภทความพิการทางการศึกษาของผู้เรียน

6.3) การประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนพิการ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการประชุมกลุ่มย่อย ๆ ระหว่างครูนักสหวิชาชีพ ผู้ปกครองเพื่อวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลพฤติกรรมผู้เรียนพิการและเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการตามวัยกับพัฒนาการของเด็กทั่วไป

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมและรายชั้นตอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ความสำคัญกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการตามกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน และมีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ทุกจังหวัดทั่วประเทศซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดระบบการเปลี่ยนผ่านสำหรับคนพิการ (Transition) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน การจัดการเรียนร่วม จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 5 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ความสำคัญกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการตามกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอนและส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กพิการได้รับโอกาสในการเข้ารับการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ธัญญรัตน์ เมืองอินทร์ (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทัศนะของครูการศึกษาพิเศษ พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทัศนะของครูการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมและรายข้อ โดยการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ การคัดกรองประเภทของความพิการ การประเมินความสามารถพื้นฐาน การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความก้าวหน้า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญสิตา วงศรี (2560) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่า สภาพการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิกา สุพล (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษา พบว่า เปรียบเทียบการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์

การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ในภาพรวมและรายชื่อโดยการคัดกรองประเภทของความพิการ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมการประเมินความก้าวหน้า การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ และการประเมินความสามารถพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิกา สุลล (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงาน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษา พบว่า เปรียบเทียบการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการประเมินความสามารถพื้นฐานและด้านการให้บริการที่เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญารัตน์ เมืองอินทร์ (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทัศนะของครูการศึกษาพิเศษ พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามทัศนะของครูการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวและแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. ประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 ดังนี้

- 1) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีห้องประเมินแรกรับ โดยจัดกิจกรรมลดความเครียดและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กทำให้ เด็กไว้วางใจและแสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาและทำให้ สามารถเก็บข้อมูลพัฒนาการด้าน พฤติกรรม อารมณ์ได้ดี ยิ่งขึ้น
- 2) การคัดกรองประเภทของความพิการทางการศึกษา ครูผู้สอนต้องใช้แบบคัดกรองประเภทความพิการที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อแยกประเภทความพิการทางการศึกษาของผู้เรียน
- 3) การประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนพิการ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการประชุมกลุ่มย่อย ๆ ระหว่างครูนักสหวิชาชีพ ผู้ปกครองเพื่อวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลพฤติกรรม ผู้เรียนพิการและเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการตามวัยกับพัฒนาการของเด็กทั่วไป
- 4) การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ครูผู้รับผิดชอบนำผลการประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานผู้เรียนมาประกอบการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมาวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สอดคล้องกับความพิการและความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- 5) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนพิการแต่ละประเภทและคำนึงถึงระดับความสามารถพื้นฐานและข้อจำกัดของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

พิจารณาแต่ละบุคคล 6) การประเมินความก้าวหน้า ครูผู้สอนมีการจดบันทึกและรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของ ผู้เรียนพิจารณา ก่อน ระหว่างและหลังการประเมินความก้าวหน้า 7) สถานศึกษาจัดทำแผนและปฏิทินในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อผู้เรียน ติดต่อ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อผู้เรียนพิจารณา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาพร ยศกลาง (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา พบว่า ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่และบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาที่สะดวกและรวดเร็ว ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรผู้ดำเนินการคัดกรองผู้พิการทางการศึกษาควรมีทุกปีการศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนพิจารณา ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ขั้นตอนที่ 5 การจัดการให้บริการที่เหมาะสม ควรมีการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรเพิ่ม เพื่อให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาจะได้ให้บริการได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ขั้นตอนที่ 6 การประเมินความก้าวหน้า ควรมีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนและนำผลการพัฒนามาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะครูจะได้มีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 7 การนิเทศ ประเมินผลและการส่งต่อ ควรมีการประสานการทำงานร่วมกับเครือข่ายชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยการประสานกับชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจะได้ดำเนินงานในลักษณะเครือข่าย เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กพิการให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เพราะผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ
2. ควรศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทความพิการทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง(References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ : ราชกิจจานุเบกษา.

ชฎาพร ยศกลาง. (2558). สภาพและปัญหาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.

ญาณิกา สุพล. (2554). สภาพปัญหาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับ

เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนครพนม.

ธัญญารัตน์ เมืองอินทร์. (2558). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามทัศนะของครูการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

บุญสิตา วงศรี. (2560). ศึกษาสภาพการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับ

เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา

พิเศษ. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,

มหาวิทยาลัยพะเยา.

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2554). แนวทางปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ

จังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). คู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558. กรุงเทพฯ : สำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.